

Załącznik do uchwały Nr XXXIX/260/22
Rady Miasta Wąbrzeźno
z dnia 30 marca 2022 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA LATA 2022-2025**

Opracowała:

Dorota Gumuła

Dyrektor

Wąbrzeskiego Centrum Profilaktyki,
Terapii i Integracji Społecznej

**Spis treści Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata
2022-2025:**

WPROWADZENIE	- str. 5-9
I – Diagnoza	- str. 10 – 42
II – Monitoring Programu	- str. 43
III – Zadania i harmonogram	- str. 44 – 56
IV – Adresaci Programu	- str. 57
V – Zasady wynagradzania członków MKRPA	- str. 58
VI – Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno	- str. 59 - 60
VII – Zasady finansowania Programu	- str. 61

WPROWADZENIE

Samorząd gminny a ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i przeciwdziałaniu narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 jest wynikiem obowiązków nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego ustawą z 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2469). Program stanowi kontynuację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno z roku 2022 (który traci swoją moc obowiązującą 31 marca 2022 r.)

Na mocy ustawy o zdrowiu publicznym art. 4¹ ust. 2a-2c Gminny Program sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w gminie jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119).

Zgodnie z zapisami art. 4¹. ust. 1 i 2 ustawy samorząd gminny jest zobowiązany do:

1. Prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

W szczególności zadania te obejmują:

1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,

2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,

3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,

4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,

5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (Art. 13¹ i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z zapisami art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii samorząd gminny jest zobowiązany do:

1. zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
2. udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
3. prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym wprowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnej dla uczniów, a także na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Realizacja zadań, o których mowa w ust.1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii integracji polityki społecznej, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie stanowiącym rozwinięcie i kontynuację działań z zakresu profilaktyki uzależnienia od alkoholu i przeciwdziałaniu narkomanii prowadzonych w latach poprzednich. Najważniejszymi aktami prawnymi regulującymi kwestie realizacji działań z przedmiotowego zakresu - oprócz przywołanej wyżej ustawy - są:

- Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 - 2025;
- Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2028.
- Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2021 – 2025,

Gmina Miasto Wąbrzeźno realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii przy współpracy m. in. z:

- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Poradnią Leczenia Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu;
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie;
- Strażą Miejską w Wąbrzeźnie;

- Komendą Powiatową Policji w Wąbrzeźnie;
- Sądem Rejonowym w Wąbrzeźnie;
- Placówkami edukacyjnymi z terenu Gminy Miasto Wąbrzeźno;
- Organizacjami pozarządowymi oraz osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz.1057).

W/w ustawy nakładają na Jednostki Samorządu Terytorialnego prowadzenie działań w obszarze profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom oraz integracji społecznej osób uzależnionych czyniąc je zadaniami własnymi gminy, a wspomniana wcześniej nowelizacja określa obowiązek uchwalenia programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Znaczenie przeciwdziałania uzależnieniom podkreśla fakt, że profilaktyka uzależnień (w tym uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych).

Zadania i sposoby ich realizacji określone w GPPiRPAiPN w latach 2022-2025 dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe .

W ostatnich latach radykalnie zmienił się sposób myślenia o alkoholu i związanych z nim problemach. Posiadamy coraz bardziej skuteczne sposoby pomocy osobom dotkniętym problemami wynikającymi z uzależnienia. Wychodzimy naprzeciw oczekiwaniom ludzi, pozwalając w ten sposób pozyskać kapitał zaufania. W 2006 roku UCHWAŁĄ nr XLI/305/06 Rady Miejskiej w Wąbrzeźnie z dnia 20 września 2006 r. została utworzona specjalistyczna jednostka miejska pod nazwą Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej, do zadań którego należy właśnie realizacja zadań własnych Miasta Wąbrzeźno w zakresie zadań pomocy społecznej, wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania uzależnieniom, a w szczególności alkoholizmowi, narkomanii, przemocy rodzinie, jak również w zakresie integracji społecznej, rozwoju dyspozycji indywidualnych i społecznych. Wzrosła tym samym liczba osób, które zajmują się profesjonalnie pomaganiem osobom zagrożonym uzależnieniami, marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Od wielu lat w naszym lokalnym samorządzie prowadzona jest integralna profilaktyka, skupiona na podejmowaniu permanentnych działań mających na celu rozwijanie kompetencji życiowych.

Obowiązujące regulacje prawne wyposażyły samorząd terytorialny w szerokie uprawnienia i środki niezbędne w kreowaniu skutecznej polityki wobec przeciwdziałaniu uzależnieniom i przemocy domowej. Gminny Program zawiera

strategię opartą na współdziałaniu struktur lokalnych, w tym władz samorządowych, przedstawicieli służb społecznych i organizacji pozarządowych, służącą zmniejszeniu szkód, które towarzyszą osobom wysokiego ryzyka, uzależnionym i tym, którzy żyją wokół nich.

Celem priorytetowym programu jest ograniczenie występowania szkód psychologicznych, zdrowotnych i moralnych u członków rodzin osób uzależnionych, zmniejszenie zagrożeń związanych z piciem alkoholu, zażywaniem narkotyków przez dzieci i młodzież oraz przypadków łamania prawa przez osoby nietrzeźwe.

W procesie tworzenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii zastosowaliśmy podejście zadaniowe.

Działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii będą obejmować w szczególności:

- działania informacyjno - edukacyjne dotyczące ryzyka szkód wynikający ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia;
- upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym;
- upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu, zażywania narkotyków przez kobiety w ciąży;
- podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;
- skuteczne przestrzeganie prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych;
- rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców i wychowawców sprzyjających kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży;
- poszerzania i podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi i problemami narkomanii;
- udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci upijają się;
- wspieranie działalności środowisk abstynenckich;

- zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym i problemem narkomanii;
- zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym;
- podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- reedukację osób, które prowadziły pojazdy, będąc pod wpływem alkoholu i narkotyków;
- prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków psychoaktywnych;
- upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnianie;
- doskonalenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczącego wczesnego rozpoznania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz kształtowanie prozdrowotne zachowanie dzieci i młodzieży.

Przeprowadzone ewaluacje poprzednich programów wskazują na zasadność niezbędnych modyfikacji. Na te potrzeby odpowiada niniejszy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025.

I. DIAGNOZA

Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne przez Instytut Psychiatrii i Neurologii pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok. 600 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie – na ok. 2,5 mln. Z problemami alkoholowymi zdecydowanie częściej borykają się mężczyźni (20,4%). Ten typ problemów dotyka tylko 3,5 % kobiet.

Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem, które w Polsce diagnozuje się na podstawie dziesiątej wersji Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych. W procesie diagnozowania uczestniczą lekarze psychiatrzy, specjaliści psychoterapii uzależnień i psychologowie z doświadczeniem klinicznym. Do ostatecznego postanowienia diagnozy uzależnienia od alkoholu uprawniony jest lekarz. Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i jest nakierowane na usuwanie powikłań spowodowanych używaniem alkoholu, farmakologiczne wsparcie oddziaływań psychoterapeutycznych oraz leczenie współwystępujących zaburzeń. W Polsce na liście leków zarejestrowanych w leczeniu uzależnienia od alkoholu znajdują się cztery substancje: disulfiram, akamprozat, naltrekson i nalmefen. Zalecane jest, aby poza uczestnictwem w psychoterapii uzależnienia osoby uzależnione korzystały również z ofert ruchów samopomocowych; przede wszystkim, aby systematycznie uczestniczyły w mitingach Wspólnoty Anonimowych Alkoholików (AA) oraz w zajęciach organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie. Badania dowodzą, że aktywne uczestnictwo w grupach samopomocowych wzmacnia efekty leczenia uzależnienia.

Światowa Organizacja Zdrowia uznaje obecnie za pozbawioną ryzyka wyłącznie abstynencję. W innych przypadkach zagrożenie dla zdrowia wzrasta proporcjonalnie do ilości spożywanego alkoholu. Wpływ alkoholu nie zależy jednak wyłącznie od jego ilości i rodzaju, lecz także od czynników indywidualnych, takich jak wiek, płeć, przynależność etniczna, waga, sposób konsumpcji (na czczo lub po posiłkach; szybko, w dużych ilościach lub w sposób rozłożony w czasie), przyzwyczajenia (spożycie codzienne lub okazjonalne), ogólny stan zdrowia i ewentualny stres oraz zmęczenie.

Według PARPA każdego roku spożycie alkoholu powoduje (pośrednio lub bezpośrednio):

- 10 % wszystkich chorób,

- 10 % nowotworów,
- 63 % przypadków marskości wątroby,
- 41% zabójstw,
- 9,2 % wypadków drogowych,
- 9 % inwalidztwa lub schorzeń przewlekłych,
- koszty związane z pomocą społeczną, służbą zdrowia, ubezpieczeniami, wymiarem sprawiedliwości i więziennictwem,
- koszty związane ze stratami w sektorze produkcyjnym stanowią 1-3 % całego dochodu społeczeństwa Europy.

W rodzinach z problemem z alkoholowym, w których co najmniej jedna osoba pije w sposób szkodliwy dla niej i dla członków tej rodziny, żyje 3 – 4 mln osób, w tym 1,5 mln dzieci, 2,5 mln osób nadużywających alkoholu oraz 700 – 900 tys. osób uzależnionych. Wśród najważniejszych konsekwencji życia w rodzinie z problemem alkoholowym wyróżnia się szkody: fizyczne, psychosomatyczne, psychologiczne, emocjonalne i psychospołeczne.

Życie w rodzinach z problemem alkoholowym jest związane zazwyczaj z niższym statusem socjoekonomicznym, chronicznym stresem, ograniczonymi możliwościami zdobywania wykształcenia i kariery zawodowej. Dodatkowo członkowie rodzin z problemem alkoholowym są grupą ryzyka, która jest szczególnie narażona na przemoc. Trzeba jednak pamiętać, że przemoc może mieć miejsce zarówno w tzw. rodzinach dysfunkcyjnych jak i w rodzinach o wysokim statusie społecznym, w których z pozoru nie ma większych problemów.

Tylko w 2019 r. średnie spożycie czystego alkoholu na jednego mieszkańca Polski wyniosło 9,78 litra. To aż o 2,74 litra więcej niż jeszcze 17 lat temu. Polacy coraz częściej sięgają po mocne alkohole. Od kilku lat wzrasta udział napojów spirytusowych w strukturze spożycia. Już ponad 1/3 konsumpcji alkoholu przypada na napoje spirytusowe i udział ten stale rośnie – mówi Pani Katarzyna Łukowska, przedstawiciel PARPA. Natomiast Organizacja Współpracy i Rozwoju podaje nawet 10,6 litra na osobę. W ostatnich latach systematycznie zwiększa się dostępność ekonomiczna alkoholu. Większość konsumentów spożywa alkohol w sposób bezpieczny, jednak 11,9 % dorosłych Polaków nadużywa go, tzn. pije, powodując szkody zdrowotne i społeczne. Do grupy tej zalicza się osoby nieuzależnione (określane jako pijące szkodliwie) i uzależnione od alkoholu.

Spożycie w litrach na jednego mieszkańca wg. Państwowej Agencji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawia następująca tabela.

Rok	Wybory spirytusowe (100 % alkoholu)	Wino i miody pitne	Wino i miody pitne w przeliczeniu na 100 % alkoholu	Piwo	Piwo w przeliczeniu na 100 % alkoholu
2015	3,2	6,3	0,76	99,1	5,45
2016	3,2	5,8	0,7	99,5	5,47
2017	3,3	6,1	0,73	98,5	5,42
2018	3,3	6	0,72	100,5	5,53
2019	3,7	6,2	0,74	97,1	5,34
2020	3,7	6,4	0,77	93,6	5,1

Dane z Głównego Urzędu Statystycznego pokazują, że podnoszenie podatku akcyzowego nie ma znaczącego wpływu na konsumpcję alkoholu. Każdorazowe zwiększenie podatku wywołuje jedynie krótkotrwały spadek spożycia alkoholu.

Alkohol to jeden z głównych problemów bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce. Najliczniejszą grupę nietrzeźwych sprawców wypadków stanowią kierujący pojazdami. Następną grupą nietrzeźwych użytkowników stwarzających zagrożenie na drodze są rowerzyści.

Najważniejsze jest jednak edukowanie przyszłych kierowców pod kątem znajomości wpływu alkoholu oraz surowe, konsekwentnie stosowane wobec nich kary.

Z danych statystycznych na październik 2019 r. Polska Policja każdego dnia zatrzymuje ponad 130 kierowców, którzy mają ponad 0,5 promila alkoholu we krwi. Jak wynika z policyjnych raportów, liczba zatrzymanych w 2019 roku osób prowadzących samochód pod wpływem alkoholu wyniosła ponad 111 tysięcy. Po raz pierwszy od 10 lat odnotowano tak duży wzrost. W porównaniu do 2018 roku nietrzeźwych kierowców było o 6 tysięcy więcej.

W Polsce dopuszczalna zawartość alkoholu we krwi osoby prowadzącej samochód wynosi do 0,2‰, a w wydychanym powietrzu do 0,1 mg w 1 dm³. Przekroczenie tej granicy oznacza stan po spożyciu alkoholu (od 0,2‰ do 0,5‰ lub od 0,1 mg do 0,25 mg). Prowadzenie pojazdu mechanicznego w takim stanie w Polsce jest wykroczeniem,

zagrożonym karą zakazu prowadzenia pojazdu do 3 lat, 30 dniami aresztu oraz grzywną do 5000 zł. Jeżeli stężenie alkoholu we krwi przekracza 0,5‰ lub w wydychanym powietrzu obecnie jest więcej niż 0,25 mg alkoholu w 1 dm³, wówczas taka osoba znajduje się w stanie nietrzeźwości. Kierowanie w takim stanie w Polsce jest przestępstwem zagrożonym karą zakazu prowadzenia pojazdu do 10 lat, pozbawienia wolności do 2 lat oraz grzywną do 720 000 zł. Jeżeli kierowca pod wpływem alkoholu spowoduje wypadek ze skutkiem śmiertelnym, wówczas podlega karze utraty prawa jazdy na zawsze i jest zagrożony karą pozbawienia wolności do 12 lat oraz grzywną do 720 000 zł. Nie podlega dyskusji, że alkohol negatywnie wpływa na zdolność prowadzenia pojazdów. Nawet tak niska zawartość alkoholu we krwi jak 0,02‰ (niekiedy ujmowane jako 20 mg na 100 ml krwi) ma negatywny wpływ na zdolność prowadzenia pojazdów. Taką zawartość powoduje spożycie kieliszka wódki (25 ml), lampki wina (100 ml) lub połowy kufła piwa (250 ml). Niemożliwe jest określenie, ile drinków czy gramów alkoholu dana osoba może spożyć i bezpiecznie prowadzić. Zawartość alkoholu we krwi zależy od wieku, płci, budowy ciała, od tego, czy i co się jadło i wielu innych czynników. Jednym bezpiecznym poziomem, pozwalającym na prowadzenie pojazdów jest zero alkoholu we krwi, czyli wtedy, kiedy w ogóle nie pijemy.

Według przeprowadzonych badań ESPAD z roku 2019 wynika, że narasta liberalne podejście rodziców wobec picia napojów alkoholowych przez ich dzieci na poziomie kraju sugeruje potrzebę edukacji rodziców w tym zakresie, jeśli chce się utrzymać paradygmat abstynencyjny profilaktyki. W województwie rodzice podlegają podobnym trendom w tym względzie, przy czym rozpowszechnienie postawy liberalnej jest większe niż w skali roku.

Według Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii (KBPN) z raportu z 2018 roku wynika, iż w polskim społeczeństwie konsumpcja napojów alkoholowych jest o wiele bardziej rozpowszechniona niż używanie narkotyków. Ponadto skala używania w Polsce narkotyków na tle innych krajów UE nie jest duża. W przypadku używania narkotyków w populacji generalnej marihuana jest o wiele bardziej rozpowszechniana niż pozostałe nielegalne substancje psychoaktywne. Jednakże dane dotyczące młodzieży wymagają uwagi specjalistów, ponieważ odsetek użytkowników marihuany w tej grupie znajduje się powyżej średniej europejskiej. Liczba problemowych użytkowników narkotyków pozostaje na stałym poziomie jednym z niższych wskaźników na 100 tysięcy mieszkańców w Europie. W Polsce ma również niski

wskaźnik zgonów z powodu narkotyków. Analiza danych z polskiego krajowego systemu zgłaszalności do leczenia, prowadzonego przez Centrum Informacji KBPN pokazała, iż z pośród osób zgłaszających się do leczenia najczęściej powodem zgłoszeń są trzy grupy substancji: stymulanty, marihuana, i haszysz.

Według w/w raportu w Polsce w 2018 roku 1607 gmin wspierało programy profilaktyki uniwersalnej. W większym stopniu finansowane były działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży na temat zagrożeń wynikających z używania narkotyków. Tego typu działania prowadziło 1761 gmin. 210 gmin wspierało programy profilaktyki wczesnej interwencji i programy profilaktyki selektywnej adresowane do środowisk zagrożonych, a 109 gmin programy profilaktyki wskazującej. W efekcie prowadzonych działań profilaktyki wskazującą i selektywną objęto 55821 osób.

Niżej przedstawione zostało leczenie osób uzależnionych od narkotyków w Polsce w 2018 r. :

Placówki ambulatoryjne	212
Placówki stacjonarne dla osób niepełnoletnich	23
Placówki stacjonarne dla osób dorosłych	53
Hostele i mieszkania readaptacyjne	28
Oddziały detoksykacyjne	24
Program leczenia substytucyjnego	22
Placówki prowadzące badania na obecność HIV	28

W ostatnich miesiącach sytuacja na całym świecie jak i w Polsce zmieniła się diametralnie, społeczeństwo musiało przyzwyczaić się do nowej rzeczywistości.

Pandemia to kryzys, a każdy kryzys to silny wyzwalacz potrzeby radzenia sobie z nadmiarem negatywnych emocji. Alkohol to zaś powszechnie dostępna substancja euforyzująca, która krótkotrwale łagodzi napięcie. Przeprowadzone przez dr Andrzeja Siczuka z Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie badanie potwierdza niepokojące zjawisko na temat związku między kryzysem a piciem.

Należy podkreślić, że to nie sama epidemia sprzyja nadużywaniu alkoholu, tylko niemalże każdy kryzys jest silnym wyzwalaczem potrzeby radzenia sobie z nadmiarem negatywnych emocji. Jeśli przejrzymy historię ostatnich dekad, to zauważymy, że kryzys ekonomiczny w Grecji, poprzednia epidemia SARS, zamach terrorystyczny na

World Trade Center spowodowały zwiększenie się liczby osób uzależnionych od alkoholu. Szczególnie przerażające były wyniki badania opisujące wielotysięczną grupę osób, które doświadczyły traumy po zamachu World Trade Center . Ponieważ przeżycie kryzysu wiąże się z utratami, a utraty to są traumy, które wywołują szereg emocji od depresji po nasilenie zespołów lękowych, wahanie nastrojów, złość, frustrację, bezradność.

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) już od dawna ostrzega, że nadmierne picie alkoholu może zwiększać ryzyko ciężkiego przebiegu COVID-19. Dlatego podczas pandemii szczególnie powinniśmy ograniczyć spożycie alkoholu.

W wielu sondażach przeprowadzonych na terenie kraju problemy wynikające z nadmiernego spożywania alkoholu, do których zaliczyć należy przemoc w rodzinie oraz przemoc i agresję na ulicach, wysuwają się na pierwsze miejsce. Wyniki szacunkowo przyjęte przez PARPA na podstawie rezultatów sondażu przeprowadzonego wśród mieszkańców całego kraju, a odnoszącego się do najczęściej występujących problemów w skali lokalnej zawiera poniższa tabela.

Tabela 1 Najważniejszy problem społeczny w skali lokalnej w ocenie badanych (w %) – Źródło: PARPA

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych (dane szacunkowe)

		W Polsce 37,8 mln	W mieście 100 tys. mieszkańców	W mieście 25 tys. mieszkańców	Wąbrzeźno <u>12136</u> tys. mieszkańców
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 756 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 243 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 485 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 485 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	1,89-2,64 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 607-850 osób

Powyższe dane są jednakże bardzo ogólne i ukazują problem szacunkowy.

Badanie uzależnionych od nowych substancji psychoaktywnych, które pozwala na porównanie sytuacji w Unii Europejskiej, jest Flash Eurobarometr, zrealizowany na zlecenie Komisji Europejskiej w krajach UE wśród 15-24-latków. Badanie zostało przeprowadzone dwukrotnie, w 2011 i 2014 roku. Najwyższe odsetki badanych, deklarujących używanie nowych substancji psychoaktywnych odnotowano w Irlandii zarówno w 2011 (22%) i 2014 roku (16%). Na drugim miejscu jest Łotwa i Polska z wynikiem 9%. W drugim pomiarze z 2014 roku odsetek nadal się nie zmienił i wynosił 9%, ale kilka krajów odnotowało wzrost używania i mają one wyższe wskaźniki od Polski, są to np. Słowenia, Francja, Wielka Brytania i Hiszpania.

Według Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w drugiej połowie 2014 roku w ramach międzynarodowego projektu I-TREND po raz pierwszy w Polsce, używając ankiety internetowej, przebadano 1355 użytkowników nowej substancji psychoaktywnej. Połowa badanych z Polski to osoby w wieku 16-18 lat. Niewiele osób miało więcej niż 36 lat (2,5%). Blisko połowa badanych ukończyła szkołę średnią (48%). Średni wiek pierwszego kontaktu z nową substancją psychoaktywną to 17 lat. Wśród polskich respondentów 69% stanowili mężczyźni. Osoby używające nowych substancji psychoaktywnych sięgały również po inne substancje psychoaktywne w ciągu roku, najczęściej po marihuanę (80%), ale również po amfetaminę, ecstazy (42%) czy środki halucynogenne (17%). Najwięcej jednak osób piło alkohol (91%). Respondenci badania w Polsce przyjmowali nowe substancje psychoaktywne na dwa sposoby. Pierwszy z nich to palenie (48% wskazań). Drugą również popularną metodą przyjmowania nowych środków psychoaktywnych jest wciąganie (48% wskazań). Badań byli także pytani, jakie były powody używania nowych środków psychoaktywnych. Użytkownicy „dopalaczy” najczęściej wskazywali, że zdarzyła im się taka okazja (75,2%) oraz z ciekawości (74%). Kolejnymi motywami było silne działanie substancji (68%) i łatwość ich uzyskania (68%). Najmniej osób jako powód zażycia wskazało, że środek jest trudny do wykrycia w badaniach (35%) oraz że jego użycie nie jest zabronione i karane (43%).

W raporcie GIS podano, że w 2018 roku zanotowano 4260 przypadków interwencji medycznych związanych z zatruciem lub podejrzeniem zatrucia nowymi substancjami psychoaktywnymi i środkami zastępczymi (tak są określane nowe narkotyki). W grupie wiekowej do 18 lat zarejestrowano 686 podejrzeń zatruc, co stanowiło 16,1 proc. wszystkich zgłoszeń; najwięcej (527) w przedziale 16-18 lat. W grupie powyżej 18 lat liczba zgłoszeń

wyniosła 3339. Najwięcej (1251) zanotowano w grupie 19-24 oraz 30-39 (1065). W grupie wiekowej powyżej 40 lat było 209 zgłoszeń, w a przedziale wiekowym 25-29 lat – 814. Spośród 4260 interwencji medycznych 3636 (85 proc.) dotyczyło mężczyzn, zaś 574 – kobiet (13,5 proc.); w 50 przypadkach płeć nie była ustalona.

Nie ma żadnych informacji, aby sprzedawcy czy producenci „dopalaczy” sprawdzali bezpieczeństwo sprzedawanych produktów. Jest to zatem eksperyment na żywym organizmie, a konkretnie na użytkownikach. Aktualnie istnieje przynajmniej kilka kazuistycznych doniesień i opracowań naukowych, które świadczą o tym, że nowe substancje psychoaktywne mogą powodować poważne zaburzenia psychoaktywne wymagające leczenia psychiatrycznego, niewydolność nerek, serca, niewydolność oddechową oraz wzrost temperatury ciała. W konsekwencji może dojść nawet do zgonu.

Kara do trzech lat pozbawienia wolności za samo udostępnianie małoletniemu substancji psychoaktywnych, np. dopalaczy której użycie może narazić na niebezpieczeństwo życia lub zdrowia. Nowelizacja ustawy zabrania wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych tzw. dopalaczy (art. 44 a i art. 44 b ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii) za złamanie zakazu grozi kara finansowa od 20 tys. do miliona złotych (art. 52 a w/w ustawy).

Kolejnym ważnym aspektem jest FAS. Z raportu Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych *Alkoholowy Zespół Płodowy* (FAS– Fetal Alcohol Syndrom) stwierdza się wówczas gdy kobieta w ciąży spożywa alkohol. Może to wywoływać u płodu wiele niekorzystnych, długotrwałych zmian, od znacznych anomalii morfologicznych i niedorozwoju umysłowego po subtelne zaburzenia poznawcze, a także zaburzenia zachowania. Najpoważniejszym uszkodzeniem płodu związanym ze spożywaniem alkoholu przez ciężarną matkę jest FAS, Alkoholowy Zespół Płodowy. Rozpoznaje się je wtedy, gdy u dziecka wystąpią następujące zjawiska:

- opóźnienie wzrostu płodu i noworodka,
- uszkodzenie OUN (ośrodkowy układ nerwowy), objawiające się takimi zaburzeniami neurologicznymi, jak opóźnienie rozwoju, zaburzenia zachowania, obniżenie sprawności intelektualnej i deformacja czaszki lub mózgu,
- charakterystyczny wygląd twarzy z małymi szparami powiekowymi, cienka górna warga, wydłużeniem i spłaszczeniem rynienki górnej wargi.

W przypadku wystąpienia tylko części tych cech rozpoznawany bywa zespół FAE – (fetal alcohol effects) – efekty alkoholowego uszkodzenia płodu bez charakterystycznych fizycznych cech tego zespołu. Nieznany jest zasięg występowania tego zjawiska w Polsce,

gdyż brak polskich badań z tej dziedziny. Zespół ten rzadko jest rozpoznawany, z uwagi na brak odpowiedniego przygotowania położników. Bardzo ważna jest profilaktyka kobiet w ciąży.

Uzależnienie to stan, w którym funkcjonowanie danej osoby jest zależne, ale też kontrolowane przez pozyskiwanie substancji, jej używanie i dochodzenie do siebie po użyciu owej substancji. Uzależnienie może również dotyczyć zachowań, a nie tylko substancji i wtedy mamy do czynienia z **uzależnieniami behawioralnymi**.

Uzależnienia behawioralne czyli inaczej uzależnienia od zachowań, to wszelkie nałogi związane z wykonywaniem jakiś czynności. Ta grupa uzależnień zawsze historycznie istniała, ale obecnie z racji rozwoju technologii oraz kultury konsumpcjonizmu znacznie zwiększyła się liczba osób cierpiąca na ten rodzaj nałogu. Ludzie uzależniają się od zachowań, gdyż szukają w nich ekscytacji i przyjemności, ukojenia swoich emocji, oraz sposobu na radzenie sobie z wyzwaniami życiowymi, które bez tego wydawałyby się zbyt trudne do udźwignięcia. Nikt, kto się uzależnił nigdy nie planował takiego rozwoju wypadków w swoim życiu.

Tak jak w przypadku każdego innego uzależnienia, uzależnienie behawioralne jest chorobą, która w postępujący sposób zaczyna wyniszczać życie człowieka. Człowiek uzależniony często nie zdaje sobie przy tym sprawę, że cierpi na tą chorobę, ukrywa ją przed otoczeniem ze strachu przed konsekwencjami i z powodu wstydu, jaki zwykle odczuwa. Nieleczony nałóg niestety zawsze się nasila powodując coraz poważniejsze negatywne skutki w życiu osoby, które mogą być powstrzymane jedynie poprzez poszukanie pomocy i podjęcie leczenia tego zaburzenia. Ważne jest by pamiętać, że jeśli uzależnienie współwystępuje z innymi zaburzeniami czy problemami (np. depresją), to jeśli te inne nie zagrażają życiu osoby lub zupełnie nie destabilizują jej funkcjonowania, to wtedy zawsze uzależnienie powinno być leczone w pierwszej kolejności.

Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są:

- zakupoholizm,
- patologiczny hazard,
- kompulsywne objadanie się,
- ortoreksja – nadmierna koncentracja na zdrowym jedzeniu,
- uzależnienie od seksu lub pornografii,
- pracoholizm,
- uzależnienie od używania komputera i gier komputerowych,
- siecioholizm – uzależnienie od użytkowania sieci internetowej,

- fonoholizm – uzależnienie od telefonu komórkowego,
- uzależnienie od używania kart płatniczych,
- kleptoholizm – uzależnienie od okradania,
- uzależnienie od środków masowego przekazu,
- tanoreksja – uzależnienie od opalania się w solarium,
- bigoreksja – przesadna dbałość o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne, restrykcyjną dietę, stosowanie sterydów anabolicznych,
- uzależnienie od zabiegów medycyny estetycznej i chirurgii plastycznej.

Jak podaje CBOS, 37 % Polaków powyżej 18 r.ż uprawia hazard. To prawie o 3 % więcej niż w roku 2015. Jednocześnie widać wzrost w grupie grających tylko w jedną grę. Odsetek multigraczy spadł. Wzrosła również świadomość potencjału uzależniającego gier hazardowych. Jak zdefiniowano w raporcie, gracze to osoby, które zagrały na pieniądze przynajmniej raz w ciągu ostatniego roku przed badaniem, w przynajmniej jedną z gier wymienionych na liście. Najpopularniejsze gry wśród Polaków to: gry liczbowe – gry Totalizatora Sportowego (27,4%), zdraпки (16,3%), loterie/konkursy SMS-owe (6,3%) i automaty do gier z tzw. Niskimi wygranymi (3,8%).

Około 11 % Polaków dotyczy problemu uzależnienia od pracy. Pragnienie zawodowego sukcesu coraz częściej przeradza się w nałóg. Z najnowszych badań CBOS wynika, iż zagrożenie pracoholizmem dotyczy aż 11 %, czyli ponad 2,5 mln Polaków. Na uzależnienie od pracy najbardziej narażeni są młodzi ludzie w grupie wiekowej 25-44 lat.

Celem najnowszego badania było m.in. pogłębienie i uaktualnienie wiedzy na temat PUI (problematiczne używanie Internetu) wśród młodzieży szkolnej, a w szczególności określenie skali problemu, aktywności podejmowanych przez młodzież online, identyfikacja czynników ryzyka oraz określenie działań profilaktycznych. Badanie zostało zrealizowane przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę od marca do czerwca 2019 roku. Badanie zostało przeprowadzone wśród uczniów klas VI–VIII szkół podstawowych oraz klas III szkół gimnazjalnych (10171 uczniów). Wśród respondentów było 45,5% chłopców i 54,4% dziewcząt oraz 56,7% osób w wieku 12–14 lat i 43,3% w wieku 15–17 lat. Ankietowano także przedstawicieli grona pedagogicznego szkół, do których uczęszczali badani uczniowie (77 osób) oraz przedstawicieli rady rodziców tych szkół (76 osób).

Ponad połowa (52,8%) badanych zadeklarowała, że w ich rodzinach obowiązują zasady związane z korzystaniem z Internetu. Częściej twierdzili tak chłopcy niż dziewczęta,

młodsze (12–14 lat) niż starsze (15–17 lat) nastolatki oraz użytkownicy nie przejawiający objawów problemowego korzystania z Internetu.

Niektóre lepiej zbadane przypadki uzależnienia od gier komputerowych rzucają trochę światła na ten temat, a wynikające z nich wnioski są alarmujące. Badanie uzależnień od gier komputerowych wykonane przez doktora Douglasa A. Gentile, zajmującego się wpływem massmediów i różnych uzależnień na życie dziecka, wykazały, że:

- Około 9% (tj. 270 osób) spośród ponad 3000 badanych amerykańskich dzieci wykazywało objawy uzależnienia od gier komputerowych.
- Średnio dzieci uzależnione spędzały na grze komputerowej (wideo) ponad 20 godzin w tygodniu.

Diagnoza na terenie miasta Wąbrzeźno.

1. W roku 2021 (styczeń – październik) Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej w zakresie zadań wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania uzależnieniom, a w szczególności alkoholizmowi, narkomanii realizowało następujące zadania:

Podjęte działania WCPTiIS	Ilość osób/konsultacji
Prowadzenie punktu informacyjno konsultacyjnego	Liczba udzielonych konsultacji – 237 Liczba osób – 61 Liczba osób które podjęły stosowne leczenie w placówkach – 8
W tym :	

Liczba osób nadużywających i uzależnionych od alkoholu	Liczba osób – 39 Liczba udzielonych konsultacji – 139
Liczba osób zażywających narkotyki i dopalacze	Liczba osób – 3 Liczba udzielonych konsultacji- 11
Liczba osób, którym zostały zabrane uprawnienia do kierowania pojazdami	Liczba osób – 2 Liczba udzielonych konsultacji – 8
Udzielanie rodzinom, w których występują problemy zagrożenia uzależnieniem, pomocy psychospołecznej i podstawowej prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie w oparciu o realizację programu „Moja Decyzja”. Zakres działań programu obejmuje moduł I – III , konsultacje indywidualne, kierowanie do specjalistów, pomoc w znalezieniu odpowiedniego specjalisty, pomoc w ustaleniu terminu spotkania, przyjęcia itp. W zależności od potrzeb i problemów indywidualnych	Liczba udzielonych konsultacji – 237 Liczba osób – 61
Realizacja programów profilaktycznych dla uczniów w szkołach i w siedzibie WCPTiS	Liczba uczniów- 95 Liczba spotkań- 5
Realizacja Programu „Nie krzywdź”	Liczba uczestników – 25

Działania w ramach integralnej profilaktyki dzieci i młodzieży, głównie udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z grup ryzyka	25 osób – uczestnicy stałych zajęć w Świetlicy Socjoterapeutycznej w roku szkolnym (sporządzono 23 indywidualne diagnozy), Liczba przeprowadzonych zajęć socjoterapeutycznych – 15 (w tym indywidualnych – 28)
Integracja społeczna osób zagrożonych uzależnieniem poprzez współpracę z organizacjami samopomocowymi i innymi placówkami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień	Grupa AA, WOTU i W w Toruniu, NZOZ Centrum Interwencji Kryzysowej – Stowarzyszenia – KARAN – 8 osób
Współpraca WCPTiIS ze Stowarzyszeniem – Specjalistyczna Pomoc Rodzinom „Nadzieja”	Liczba osób korzystających z porad – 48 Udzielonych porad – 232 Poradnictwo rodzinne (mediacja pojednawcza) – 3 pary
W ramach kampanii „Przeciw Pijanym Kierowcom” Wąbrzeskie Centrum współpracuję ze szkołami nauki jazdy, prowadząc tam zajęcia profilaktyczne dla uczestników szkoły nauki jazdy.	Liczba osób – 18 Ilość spotkań – 1
Współpraca z Fundacją „Dies Mei” (porady prawne, dotacje do czynszu, bony żywnościowe).	Liczba osób – 20
Porady psychologiczne (bezpłatne)	Liczba porad – 43

Uzależnienie od hazardu	Liczba osób - 1
Uzależnienie od Internetu	Liczba osób - 2

Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej w 2021 r. prowadziło działania w ramach Kampanii „Narkotyki? to mnie nie kręci”, związku z tym uczniowie ze szkół podstawowych wzięli udział w zajęciach profilaktycznych, które odbyły się w siedzibie Wąbrzeskiego Centrum. Zajęcia miały im uzmocnić szkodliwość zażywania narkotyków i dopalaczy.

Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej kontynuuje Ogólnopolską Kampanię „Przeciw pijanym kierowcom”, w ramach której zostały przeprowadzone zajęcia profilaktyczne w szkołach nauki jazdy na terenie miasta Wąbrzeźno oraz dla osób korzystających z konsultacji.

Pracownicy Wąbrzeskiego Centrum zostali przeszkoleni w zakresie uzależnień przez Firmę Szkoleniową „i Profilaktyka”.

Wąbrzeskie Centrum zakupiło książkę „Psychoedukacja w terapii uzależnień” oraz „Ustawa o wychowaniu w trzeźwości” zostały one przeznaczone do zajęć profilaktycznych dla szkół z terenu miasta Wąbrzeźna organizowanych w siedzibie Wąbrzeskiego Centrum.

Przy współpracy z Grudziądzkim Stowarzyszeniem „Nadzieja” Wąbrzeskie Centrum zrealizowało Program „Candis”. Jest to indywidualny program terapii dla użytkowników konopi. Program jest rekomendowany przez Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii. „Candis” jest krótkoterminowym programem terapii dla osób uzależnionych od marihuany lub innych przetworów konopi. Adresowany do osób pow. 16 roku życia, wykorzystuje założenia i metodę dialogu motywującego oraz koncepcje behawioralno – poznawcze. W trakcie 10 sesji terapii indywidualnej klienci programu nabywają umiejętności ułatwiające utrzymywanie abstynencji, radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi, komunikowania się itd. Zajęcia koncentrują się na budowaniu motywacji do zmiany zachowania oraz wzmacnianiu kompetencji i umiejętności przydatnych w utrwalaniu pożądanego zachowań. Interesującym założeniem programu jest fakt indywidualnego ustalania celów terapii przez pacjenta i terapeutę. Akceptowalnym celem jest zatem zarówno abstynencja, jak i ograniczenie używania marihuany czy innych przetworów konopi. Skuteczność programu „Candis” została potwierdzona w badaniach ewaluacyjnych, w których wzięło udział 210

osób, prowadzonych z wykorzystaniem grupy kontrolnej oraz losowym doбором do grupy badawczej. Z badań ewaluacyjnych prowadzonych po 3 i 6 miesiącach od zakończenia programu wynika, iż od 41 do 45 % osób, które ukończyły program zachowuje pełną abstynencję przy równoczesnej poprawie funkcjonowania w wymiarze rodzinnym, zawodowym, prawnym. Abstynencja została potwierdzona badaniami płynów ustrojowych (moczu). Kolejnych kilkanaście procent osób istotnie ograniczyło używanie substancji psychoaktywnych. W Polsce „Candis” może stanowić dobre narzędzie wykorzystywane w związku z art. 72 ust.1 znowelizowanej w dniu 01 kwietnia 2011 r. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii: *„ Jeśli osoba uzależniona lub używająca szkodliwie substancji psychoaktywnej, której zarzucono popełnienie przestępstwa pozostającego w związku z używaniem środka odurzającego lub substancji psychotropowej, zagrożonego karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności, podda się leczeniu, rehabilitacji lub udziałowi w programie edukacyjno-profilaktycznym prowadzonym przez zakład opieki zdrowotnej lub inny podmiot działający w ochronie zdrowia, prokurator może zawiesić postępowanie do czasu zakończenia leczenia, rehabilitacji lub udziału w programie”.*

Przy współpracy z Grudziądzkim Stowarzyszeniem „Nadzieja” Wąbrzeskie Centrum planuje 2022 r. przeprowadzenie Programu „Fred goes net”. Jest programem profilaktyki selektywnej, wdrożonym w Polsce po raz pierwszy przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Adresatem programu są młode osoby w wieku 14-21 lat, które używają substancji psychoaktywnych w sposób okazjonalny lub szkodliwy. Program nie jest przeznaczony dla osób uzależnionych oraz używających takich substancji jak opiaty. Program jest oparty na metodzie krótkiej interwencji profilaktycznej, prowadzony jest w formie warsztatów z wykorzystaniem metod i założeń dialogu motywującego. Celem zajęć jest podniesienie wiedzy uczestników na temat szkodliwości używania substancji psychoaktywnych oraz zachęcenie ich do oceny indywidualnego ryzyka używania substancji psychoaktywnych oraz w efekcie do zmiany postaw i zachowania – ograniczenia używania substancji lub abstynencji.

Udział w programie poprzedza indywidualna rozmowa wstępna, która spełnia następujące cele:

- przekazanie potencjalnemu uczestnikowi informacji na temat treści programu i obowiązujących zasad,
- stwierdzenie czy program jest odpowiedni dla danej osoby,
- zmotywowanie młodego człowieka do uczestnictwa w programie.

Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej dnia 01.04.2019 r. zawarło porozumienie z Fundacją „DIES MEI” z siedzibą w Pabianicach.

Do dnia 31.12.2021 r. w siedzibie Wąbrzeskiego Centrum odbywają się dyżury reprezentanta fundacji, który ma za zadanie świadczyć pomoc ofiarom przestępstw, ich rodzinom i świadkom, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Fundacja zajmuje się przede wszystkim:

- organizowaniem i finansowaniem pomocy udzielanej przed osobą pierwszego kontaktu,
- organizowaniem i finansowaniem pomocy prawnej,
- pokrywaniem kosztów związanych z psychoterapią, pomocą psychiatryczną lub psychologiczną,
- pokrywaniem kosztów związanych z kształceniem w szkołach i przedszkolach publicznych,
- pokrywaniem kosztów związanych z opieką nad dziećmi w żłobkach i klubach dziecięcych prowadzonych przez gminy,
- organizowaniem i finansowaniem kursów i szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe oraz pokrywaniem kosztów egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe,
- pokrywaniem kosztów czasowego zakwaterowania lub udzielania schronienia,
- usługą dostosowania lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego do potrzeb osoby pokrzywdzonej przestępstwem w przypadku gdy utrata sprawności fizycznej nastąpiła w wyniku przestępstwa,
- pokrywaniem kosztów żywności lub bonów żywieniowych,
- finansowaniem kosztów zorganizowanego wyjazdu uprawnionego małoletniego,
- finansowaniem kosztów wyjazdu: osoby uprawnionej wraz z małoletnim, na którym sprawuje pieczę bądź też uprawnionego małoletniego wraz z osobą, pod której pieczęą pozostaje.

W roku 2019 Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej zleciło Oficynie Profilaktycznej z Krakowa przeprowadzenie diagnozy problemów społecznych na terenie Miasta Wąbrzeźno. Miała ona na celu ukazanie skali różnych problemów społecznych na terenie miasta. Zakres działań badawczych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii:

- zidentyfikowanie problemów uzależnień wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców,
- zidentyfikowania przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe,
- określenia skali oraz zakresu problemów uzależnień,
- zidentyfikowanie skutków występujących problemów,

- pokazania rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenia jej skutków.

Zakres prac badawczych odnosił się do zdiagnozowania m.in. następujących problemów:

- problemu alkoholowego (alkoholizm) – według WHO to „wszelki sposób picia, który wykracza poza miarę tradycyjnego i zwyczajnego spożycia albo poza ramy obyczajowego, przyjętego w całej społeczności, picia towarzyskiego bez względu na czynniki, które do tego prowadzą”. Alkoholizm ściśle wiąże się z negatywnymi zjawiskami społecznymi takimi jak: bezrobocie, przemoc, ubóstwo, czy zachowania kryminalne. Problem alkoholowy wśród współczesnych społeczeństw jest problem o bardzo szerokim zasięgu,
- problemu narkotykowego (narkomanii) – według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to: „stałe lub okresowe używanie w celach niemedycznych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich”.

W badaniach ankietowych wzięło udział łącznie 511 osób, w tym osób dorosłych oraz uczniów ze szkół z terenu miasta od IV – VIII klasy.

Z badań wynika, iż 14 % uczniów przyznało, że ma za sobą inicjację alkoholową. Natomiast nigdy alkoholu nie piło 86 % badanych. Uczniowie sięgający po alkohol (14 %) - 71 % wybiera piwo.

W kwestii możliwości zakupu alkoholu na terenie Wąbrzeźna, zaledwie 14 % badanych jest zdania, iż można łatwo go zdobyć. Ponad połowa ankietowanych uczniów uważa, iż trudno pozyskać alkohol na terenie ich miejscowości – 57 %. 29 % nie posiada wiedzy na ten temat.

Z deklaracji badanych dorosłych osób wynika, że 86 % respondentów nigdy nie pracowało w stanie odurzenia alkoholowego, 9 % badanych przyznało, że zdarza im się rzadko pracować pod wpływem alkoholu, a 5 % zdarza się to często co wskazuje na nieprzestrzeganie elementarnych przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, co grozi utratą zdrowia lub życia.

Z deklaracji mieszkańców miasta wynika, że 78 % badanych nigdy nie prowadziło pojazdu pod wpływem alkoholu. 11 % badanej populacji raz zdarzyło się być za kierownicą samochodu po spożyciu napoju wysokoprocentowego, a 10 % zdarza się to sporadycznie.

Z badań wynika, iż 8 % badanych uczniów ma za sobą inicjację narkotykową, zażywając środki psychoaktywne kilka razy w roku, 7 % kilka razy w miesiącu, 3 % zażywało je jednokrotnie, zaś 1 % raz w miesiącu. Zdecydowana większość mieszkańców Wąbrzeźna nie zażywa środków psychoaktywnych – 81 %.

Zdecydowana większość badanej populacji uczniów – 90 % twierdzi, iż nie zna miejsc, gdzie można pozyskać narkotyki lub dopalacze w swojej miejscowości. 4 % ankietowanych wskazało na osiedla, 3 % na centrum miejscowości, jak i zna osobę u której można je zdobyć. 2 % ankietowanych twierdzi, że narkotyki lub dopalacze można pozyskać na dyskotecę, a 1 %, że przed szkołą, na siłowni oraz w innych miejscach.

81 % uczniów twierdzi, iż zażywanie dopalaczy jest zdecydowanie szkodliwe dla zdrowia, zaś 13 % jest zdania, że raczej szkodzi zdrowiu. 4 % respondentów wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć”, a 2 % „raczej nie”.

Z badań wynika, iż problem alkoholowy wśród dzieci i młodzieży występuje na terenie miasta Wąbrzeźno. Istotnym jest, iż duża część młodych ludzi sięgnęła po alkohol w czasie uroczystości rodzinnych, dodatkowo część młodych ludzi mających świadomość, że ich dzieci mają kontakt z alkoholem nie zareagowała na tę sytuację. Należy podjąć działania profilaktyczne, zapobiegające dalszemu rozwojowi problemu.

Problem zażywania substancji psychoaktywnych przez mieszkańców miasta jest znikomy. Jednakże stosowanie profilaktyki jest wskazane.

Diagnoza Problemów Społecznych na terenie Miasta Wąbrzeźno była analizowana metodą SWOT. Polegająca na zbadaniu silnych i słabych stron. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Funkcjonowanie MOPS, MKRPA, PCPR, WCPTiIS, NZOZ, Poradnia Psychiatryczna i Leczenia Uzależnień. 2. Analizowanie potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży w mieście. 3. Wykwalifikowana kadra. 4. Narzędzie zapobiegające	1. Okresowo odnotowuje się spożywanie alkoholu przez mieszkańców miasta. 2. Wiele mieszkańców przekraczających bezpieczną dzienną dawkę spożycia alkoholu. 3. Pojawiający się problem prowadzenia samochodu po spożyciu alkoholu.

dysfunkcjom rodzin. 5. Organizacja spektakli profilaktycznych dla młodzieży. 6. Zainteresowanie miasta życiem mieszkańców i ich problemami. 7. Kampanie przeciw dopalaczom oraz jeździe pod wpływem alkoholu. 8. Rozwinięta działalność kulturalna. 9. Organizacja wydarzeń społecznych z tematyką profilaktyczną. 10. Dobrze rozwinięta infrastruktura oświatowa. 11. Rozwinięta struktura organizacji pozarządowych.	
--	--

2. Dane uzyskane od Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawiają się następująco:

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąbrzeźnie	
Liczba kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych	7
Liczba odebranych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	0
Liczba osób wzywanych na rozmowy interwencyjno-motywacyjne	28
Liczba osób, które po przeprowadzonych rozmowach interwencyjno - motywujących dobrowolnie podjęły leczenie	6

Liczba skierowanych wniosków do Sądu Rejonowego o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego	1
Liczba wniosków o wszczęcie postępowania zmieniającego do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby nadużywającej alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego	0
Prelekcje dla rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień	Szkoła Podstawowa nr 3
Szkolenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych

Punkt sprzedaży napojów alkoholowych	Ogółem	Według rodzajów posiadanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu		
		do 4,5 % oraz piwa	powyżej 4,5 % do 18 %	powyżej 18 %
Punkty sprzedaży napojów alkoholowych - ogółem	39	15	12	12
z tego sprzedającym napoje alkoholowe:				
- przeznaczone do spożycia poza miejscem sprzedaży	31	11	10	10
- przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży	8	4	2	2

Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży tzw. Gastronomia		
Rodzaje napojów alkoholowych	Liczba wydanych zezwoleń na dzień 08.10.2021 r.	Maksymalna liczba zezwoleń ustalona Uchwałą Burmistrza Wąbrzeźna
do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	20	25
powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	8	15
powyżej 18% zawartości alkoholu	8	15
Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży tzw. Handel		
Rodzaje napojów alkoholowych	Liczba wydanych zezwoleń na dzień 08.10.2021 r.	Maksymalna liczba zezwoleń ustalona Uchwałą Burmistrza Wąbrzeźna
do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	38	45
powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	31	35
powyżej 18% zawartości alkoholu	31	35

W dniach 15.09.2021 – 16.09.2021 r. w Wąbrzeskim Domu Kultury odbyły się spektakle profilaktyczne przedstawiane przez Teatr „KULTURA”, finansowane przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Spektakle były kierowane dla klas 0-VI szkół podstawowych z terenu Miasta Wąbrzeźno.

Poniżej zostały przedstawione wartości wychowawczo – profilaktyczne spektakli:

„Jak pokonać smoka?” – profilaktyka zachowań ryzykowanych (zapoznanie z podstawowymi zasadami profilaktyki uzależnień, niebezpieczeństwo użycia łatwo

dostępnych używek i lekarstw, szkodliwy wpływ alkoholu i papierosów na zdrowie człowieka, edukacja zdrowotna (kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie, asertywne sposoby odmawiania), kształtowanie postaw społecznych (wytrwałość w działaniu i dążeniu do celu, umiejętność właściwego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki, empatia i szacunek dla słabszych, pokora wobec autorytetów).

„Czas próby” – zagrożenia związane ze stosowaniem używek (narkotyki, alkohol, nikotyna), zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wpływ grupy rówieśniczej na zachowanie młodych ludzi, uleganie modzie i obecnie narzucanym trendom, nieumiejętne podejmowanie decyzji w wieku dorastania i brak przewidywania konsekwencji swoich decyzji, niedojrzałość emocjonalna.

„Szlachetne zdrowie” – profilaktyka zdrowotna – zapoznanie z podstawowymi zasadami profilaktyki uzależnień, szkodliwy wpływ alkoholu, papierosów, e-papierosów na zdrowie człowieka, zbyt częste i długie używanie tabletów, laptopów, telefonów komórkowych, niewłaściwa dieta, coraz częste zjawisko otyłości u dzieci w wieku wczesnoszkolnym, sport i ruch fizyczny mający korzystny wpływ na nasze zdrowie i właściwą sylwetkę.

Scenariusze przedstawień w warstwie merytorycznej związane są ze wskazaniem Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Tematyka z zakresu przeciwdziałania narkomanii normuje Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Ponadto w świetle Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym zarówno wątki z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, jak i z zakresu przeciwdziałania narkomanii, są podjęte w oparciu o cele Narodowego Programu Zdrowia.

Przedstawienia były pełne dynamicznych, humorystycznych dialogów, piosenek, integracji działań scenicznych z publicznością.

W Polsce kwestie związane ze sprzedażą alkoholu reguluje art. 15 i art. 43 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W Polsce alkohol mogą sprzedawać tylko te sklepy i lokale, które posiadają zezwolenie na obrót detaliczny wydany przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta odpowiedniego dla lokalizacji punktu sprzedaży. Art. 15.1. Zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- 1) osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości,
- 2) osobom do lat 18,

3) na kredyt lub pod zastaw.

W przypadku wątpliwości co do pełnoletniości nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy.

Ważne podkreślenia jest, iż ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi daje sprzedawcom narzędzia skutecznej kontroli prób zakupu alkoholu przez niepełnoletnich tj.: art. 15 ust. 2 stwierdza: „w przypadku wątpliwości, co do pełnoletniości nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy”.

Art. 43. 1. Kto sprzedaje lub podaje napoje alkoholowe w wypadkach, kiedy jest to zabronione, albo bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom, podlega grzywnie.

3. Dane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie ukazujące szczegółowe problemy społeczne

Powody przyznania pomocy:

POWODY PRYZNAWANIA POMOCY				
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
	2018 (I-X)	2019 (I-X)	2020 (I-X)	2021 (I-IX)
Ubóstwo	310	289	285	242
Sieroctwo	0	0	0	0
Bezdomność	30	29	29	26
Potrzeba ochrony macierzyństwa	78	56	64	47
Bezrobocie	305	269	256	197
Niepełnosprawność	137	114	96	87
Długotrwała lub ciężka choroba	163	143	122	111
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	2	3	2	31
Przemoc w rodzinie	0	1	0	0
Alkoholizm	43	31	24	21
Narkomania	1	0	0	2
Trudności w przystosowaniu do	3	1	0	1

życia po opuszczeniu zakładu karnego				
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	0	3	1	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	14	0

Gospodarstwa domowe objęte pomocą ze względu na wybrane przyczyny problemów w roku 2021 (styczeń – wrzesień):

		Liczba gospodarstw	Liczba osób w tych gospodarstwach	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia
1	Ogółem	73	237	85
2	Rodzina niepełna	26	91	22
3	Wielodzietność	25	118	43
4	Alkoholizm	20	24	18
5	Narkomania	2	4	2

- w okresie styczeń –wrzesień 2021 r. zostało założonych **31** „Niebieskich Kart”.

- w powyższym okresie podjęto działania na rzecz rodzin, osób dotkniętych przemocą poprzez: wsparcie społeczne, udzielenie kompleksowej informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Powyższymi działaniami objęto każdą osobę dotkniętą przemocą w okresie od 01 stycznia 2021 r. do 30 września 2021 r. **(28)**. Ponadto w 2021 r. 4 osoby dotknięte przemocą w rodzinie skorzystały z przemocы socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie. W w/wym okresie odbyły się 3 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego.

- w powyższym okresie podjęto **1** procedurę odebrania dzieci w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia dzieci z uwagi na występujące uzależnienia w rodzinie,
- w danym okresie odbyło się **350** spotkań grup roboczych na terenie Miasta Wąbrzeźna w ramach procedury „Niebieskiej Karty”..

4. Wykaz interwencji podjętych przez Straż Miejską w stosunku do osób nietrzeźwych w roku 2021 (styczeń – wrzesień):

Rodzaj interwencji	Liczba
Przewieziono do Izby Wyrzeźwień w Grudziądzu	0
Przewieziono do Izby Wyrzeźwień w Toruniu	0
Przewieziono do Zakładu Opieki Zdrowotnej w Wąbrzeźnie	0
Przewieziono do Komendy Powiatowej Policji w Wąbrzeźnie	0
Odwieziono do miejsca zamieszkania	2
Wezwano karetkę pogotowia	0
Przeprowadzono interwencje domowe	0
Spożywanie alkoholu w miejscach publicznych	2
Zakłócanie ładu i porządku pod wpływem alkoholu	16
Interwencje w stosunku do osób nieletnich	1
Kontrola pracowników zatrudnionych w ramach robót interwencyjnych i publicznych	0
Łącznie	21

5. Wykaz interwencji w roku 2021 (styczeń – wrzesień) - Komenda Powiatowa Policji w Wąbrzeźnie

		Ogółem	Nietrzeźwych do izby wyrzeźwień	Do miejsca zamieszkania
1.	Doprowadzenie osób	68	57	11

		Ogółem	Po spożyciu alkoholu lub w
--	--	--------	----------------------------

			związku z alkoholem
2.	Kolizje i wypadki drogowe	86/1	1/0
3.	Interwencje domowe policji	254	(brak danych)
4.	Samobójstwa i próby samobójstw	9	(brak danych)

	Wnioski o ukaranie skierowane przez policję	Ogółem	Z czego pod wpływem alkoholu
5	Za zakłócenie porządku publicznego	9	5
6	Za wykonywanie czynności zawodowych przez osoby nietrzeźwe	0	0
7	Za sprzedaż napojów alkoholowych bez wymaganego zezwolenia	0	0
8	Za prowadzenie pojazdów po spożyciu alkoholu	27	27
9	Za zakłócenie ruchu drogowego przez pieszych po spożyciu alkoholu	2	2
10	Za nabywanie lub spożywanie napojów alkoholowych miejscach niedozwolonych	15	15

	Kategorie przestępstw	Podjezrzani dorośli		Podjezrzani nieletni	
		Ogółem	W związku z alkoholem	Ogółem	W związku z alkoholem
1.	Zabójstwo	-	-	-	-
2.	Nieumyślne spowodowanie śmierci	-	-	-	-
3.	Uszkodzenie ciała	2	-	-	-

4.	Udział w bójce lub pobiciu	4	-	-	-
5.	Zgwałcenie	-	-	-	-
6.	Znęcanie się nad rodziną	1	-	-	-
7.	Kradzież mienia	13	-	-	-
8.	Kradzież z włamaniem	13	-	-	-
9.	Kradzież rozbójnicza, rozbój i wymuszenie rozbójnicze	6	-	-	-
10.	Czynna napaść na funkcjonariusza publicznego	-	-	-	-
11.	Podpalenie	-	-	1	-
12.	Pozostałe kwalifikacje prawne: Prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego	34	34	-	-
13.	RAZEM	73	34	1	-

	Liczba osób
Zatrzymani pod wpływem środków psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze)	3
Posiadanie środków psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze)	31
Handel środkami psychoaktywnymi (narkotyki, dopalacze)	1 (nieletni)

6. Środki zastosowane przez Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie w roku 2021 (styczeń – sierpień)

Środki zastosowany przez Sąd	Liczba osób
Za czyny kwalifikujące się jako przemoc w rodzinie	7
Za czyny z art. 178§1kk – jazda pod wpływem alkoholu	37
Obowiązek leczenia odwykowego i powstrzymania się od nadużywania alkoholu	7

7. Dane z Poradni Leczenia Uzależnień w Wąbrzeźnie przy Przychodni KEMED –758 porad dotyczących nadużywania alkoholu

8. Dane uzyskane z Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego w Wąbrzeźnie

Jednostka nie posiada informacji dotyczących zażywania substancji w tym alkoholu, narkotyków, dopalaczy na terenie powiatu wąbrzeskiego.

Zgodnie z art. 30 a ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) podmioty lecznicze oraz podmioty przeprowadzające badania pośmiertne są obowiązane zgłosić państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu właściwemu ze względu na siedzibę wystąpienie zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną albo podejrzenie wystąpienia takiego zatrucia albo zgonu, którego przyczyną mogło być albo było zatrucie w/w środkiem. W okresie 01.01.2021 – 30.09.2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie nie otrzymał w/w zgłoszeń dotyczących zastępczych i/lub nowych substancji psychoaktywnych.

9. Dane uzyskane ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie:

Podczas nauki zdalnej odnotowano jeden przypadek picia alkoholu przez ucznia Szkoły Podstawowej nr 3 (zajęcie miało miejsce w godzinach wieczornych). Innych przypadków (narkotyki, dopalacze) nie odnotowano.

Działania podejmowane w związku z profilaktyką:

- pogadanki, spotkania z pielęgniarką szkolną, psychologiem, pedagogiem,
- udział uczniów w zajęciach profilaktycznych organizowanych przez Wąbrzeskie Centrum nt. „Dopalacze”, „Substancje psychoaktywne”, „Narkotyki – to mnie nie kręci”, „Alkohol”.

Zdiagnozowane uzależnienia behawioralne wśród uczniów – 1

Uczniowie z objawami uzależnień behawioralnych - 4

W związku z pandemią COVID-19 działania były realizowane w ograniczony sposób.

10. Dane uzyskane ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Wąbrzeźnie:

Szkoła nie odnotowała w latach 2020/2021 przypadków zażywania substancji psychoaktywnych.

Działania podejmowane w związku z profilaktyką:

- rozmowy i spotkania z rodzicami, opiekunami, uczniami prowadzone przez wychowawców i pedagogów nt. problemów uczniów,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników szkoły, wykorzystywanie zdobytych umiejętności w codziennej pracy – udział w konferencjach, szkoleniach, studiach podyplomowych, itp.,
- uczniowie klas IV-VI obejrzeli spektakl „Impreza” , który uczył ich radzić sobie ze stresem, unikać zagrożeń dla życia związanych ze spożywaniem alkoholu i zażywania dopalaczy, poszerzał wiedzę na temat środków uzależniających, uczył właściwych relacji rówieśniczych, radzenia sobie z presją grupy, uleganie modzie,
- uczniowie kl. VII-VIII obejrzeli spektakl „Wymarzona część nieba”. Wartości wychowawczo – profilaktyczne zawarte w przedstawieniu: kształtowanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym, poznawczym, dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, umiejętność podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań, aktywna postawa w obliczu trudnych, życiowych problemów, radzenie sobie ze stresem , poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań, umiejętność krytycznego myślenia w kontekście analizy psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami i zasadami, przywiązanie do wartości, właściwych norm i wzorców zachowań,
- uczniowie brali udział w konkursie organizowanym przez Wąbrzeskim Centrum „Lepsze życie niż picie” .

W roku 2021 do wychowawców, pedagogów i psychologa szkoły nie zgłoszono żadnego przypadku ucznia z problemem **uzależnień behawioralnych**.

Instytucje zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Opiniuje zgodność z prawem składane wnioski o uzyskanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu, inicjuje działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia przez sąd o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu. Realizację zadań wynikających z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zakresie ograniczenia dostępności alkoholu poprzez:

- Przestrzeganie wyznaczonego Uchwałą Rady Miasta Wąbrzeźno limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sprzedaż detaliczna) jak i w miejscu sprzedaży (gastronomia), oraz usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy,
 - Cofanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w przypadkach określonych w Ustawie
 - Kontrolę punktów sprzedaży na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno
 - Kontrolę ważności zezwoleń i prowadzenia ewidencji punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu i poza miejscem sprzedaży
- Szkolenia właścicieli punktów sprzedaży i sprzedawców odnośnie obowiązujących przepisów w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.

W strukturze Komisji działają 2 zespoły robocze:

1. Zespół ds. Kontroli Punktów Sprzedaży i Podawania Napojów Alkoholowych - prowadzący kontrole podejmowane w celu podwyższenia jakości i optymalizacji warunków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
2. Zespół ds. przeprowadzania rozmów motywujących do leczenia - podejmuje działania w zakresie:
 - wzywania osób zagrożonych uzależnieniem na rozmowy motywujące do leczenia odwykowego
 - przeprowadzania konsultacji z rodzinami osób uzależnionych od alkoholu
 - uruchamiania procedury sądowej wobec osób które nie zgłosiły się na wezwanie Komisji a rodzina/Sąd/MOPS złożył wniosek o leczenie odwykowe

- prowadzenia rozmów motywujących do leczenia odwykowego.

2. Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej

Przedmiotem działania Wąbrzeskiego Centrum jest realizacja zadań własnych Miasta Wąbrzeźno w zakresie zadań pomocy społecznej, wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania uzależnieniom, a w szczególności alkoholizmowi, narkomanii, przemocy rodzinie, jak również w zakresie integracji społecznej, rozwoju dyspozycji indywidualnych i społecznych.

Na co dzień Wąbrzeskie Centrum współpracuje z instytucjami takimi jak: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły, Sąd Rejonowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Straż Miejska, Specjalistyczna Pomoc Rodzinom „Nadzieja”, Komenda Powiatowa Policji, NZOZ Poradnia Psychiatryczna i Leczenia Uzależnień w Wąbrzeźnie.

W strukturze WCPTiIS funkcjonuje:

Świetlica Socjoterapeutyczna prowadzi działalności opiekuńczo – wychowawczą (organizacja czasu wolnego i wypoczynku, wyrównywanie zaległości szkolnych, pomoc w odrabianiu prac domowych); edukacyjno-profilaktyczną, socjoterapeutyczną. Głównym celem świetlicy jest pomoc dziecku w odnalezieniu się w jego trudnej sytuacji; analiza przeżywanych emocji i ich związek z zachowaniem; dostarczenie pozytywnych doświadczeń korekcyjnych w obszarze relacji dziecka z dorosłym, postrzegania świata, siebie; odreagowanie emocji; nauka budowania więzi społecznych, rozwiązywania konfliktów.

Do Świetlicy Socjoterapeutycznej należą w szczególności sprawy:

- sporządzanie diagnozy indywidualnej dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej,
- prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych zgodnie z programem przygotowanym dla całej grupy i diagnozą indywidualną dzieci,
- pracy ze stałymi grupami dzieci,
- pracy z dziećmi w kontakcie indywidualny,
- przygotowania i realizacji indywidualnych programów rozwojowo - terapeutycznych dla dzieci,

- przygotowanie letnich i zimowych form wypoczynku dla podopiecznych,
- prowadzenia dokumentacji pracy z dzieckiem zgodnej z charakterem placówki (dokumentacja diagnozy, planów i realizacji indywidualnych i grupowych zajęć z dziećmi wraz z osiągnięciami),
- utrzymywania kontaktów z rodziną dziecka w celu: diagnozy sytuacji rodzinnej, rozwiązywania problemów rodziny (np. motywowanie osoby uzależnionej lub współuzależnionej do podjęcia terapii),
- współpracy dotyczącej postępów dziecka w procesie socjoterapii,
- współpracy z instytucjami (Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkołami, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem Rejonowym- wydziałem rodzinnym, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Komendą Powiatową Policji, Strażą Miejską itp.), które mogą pomóc rodzinie w rozwiązaniu jej problemów, a zwłaszcza w zakresie podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych,
- współpraca z asystentami rodzin,
- współpracy z wychowawcami klas, pedagogami szkolnymi, nauczycielami uczącymi dzieci, zwłaszcza tych przedmiotów, które sprawiają dzieciom trudności. Aby zwiększyć efektywność pomocy konieczna jest wymiana informacji na temat sytuacji szkolnej dziecka, ewentualnych wagarów itp.

Grupa Anonimowych Alkoholików (Grupa AA) – dobrowolne, samopomocowa grupa osób uzależnionych od alkoholu etylowego. Celem spotkań jest wzajemna pomoc i wsparcie w przezwyciężaniu choroby alkoholowej. Zadaniem trzeźwościowych zebrań zamkniętych jest umocnienie i utrwalenie trzeźwości, dzielenie się siłą, doświadczeniem i nadzieją.

Punkt Informacyjno – Konsultacyjny - prowadzi działalność edukacyjną i informacyjną na rzecz osób:

- doznających przemocy w rodzinie lub stosujących przemoc wobec członków rodziny,
- uzależnionych,
- współuzależnionych,
- innym będących w kryzysie.

Do zadań Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego należy:

- nawiązanie życzliwego, nieoceniającego kontaktu z klientem,
- dostarczanie informacji o możliwościach podejmowania profesjonalnej terapii,
- motywowanie i kierowanie do leczenia,

- udzielanie wsparcia i pomocy osobom po zakończeniu terapii odwykowej,
- udzielanie pomocy osobom współuzależnionym (członkom rodzin, bliskim, pozostającym w bezpośrednich interakcjach z alkoholikiem),
- rozwijanie motywacji do podejmowania działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji,
- uruchamianie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej,
- prowadzenie działalności profilaktycznej i rozwiązywania problemów alkoholowych.

3. Poradnię Leczenia Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Wąbrzeźnie - oferuje bezpłatną pomoc w formie leczenia ambulatoryjnego na terenie miasta Wąbrzeźno. Realizuje między innymi nakazy leczenia odwykowego nałożone przez Sąd i Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Oferuje świadczenia w zakresie:

- Terapia osób żyjących w związku z osobą uzależnioną – osób współuzależnionych
- Terapia indywidualna Dorosłych Dzieci Alkoholików
- Psychoterapia grupowa i indywidualna osób uzależnionych od alkoholu
- Terapia osób uzależnionych od innych substancji psychoaktywnych
- Terapia osób pijących szkodliwie i ryzykownie
- Psychoterapia osób doświadczających przemocy
- Specjalistyczna konsultacja psychologiczna
- Specjalistyczna konsultacja psychiatryczna
- Działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

II. MONITORING PROGRAMU

Przez cały okres realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025 będzie on podlegał monitoringowi.

Monitoring wszystkich zadań programu odbywa się poprzez sprawozdanie z przeprowadzonych działań.

Program został pozytywnie zaopiniowany przez Miejską Komisję Rozwiązywania Programów Alkoholowych i jest on na bieżąco monitorowany.

WSKAŹNIKI MONITORINGU REALIZOWANYCH ZADAŃ

- Liczba osób biorących udział w konsultacjach oraz liczby udzielonych porad;
- Liczba osób objętych innymi działaniami pomocowymi;
- Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi;
- Liczba przeprowadzonych kampanii;
- Liczba osób przyjętych przez MKRPA;
- Liczba i efektywność kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
- Wykaz instytucji i osób fizycznych realizujących zadania – dofinansowanych w ramach Programu;
- Sprawozdania merytoryczne i finansowe realizujących zadania;
- Zgodność kwalifikacji osób realizujących zadania Programu z obowiązującymi przepisami prawnymi.

III. ZAKRES ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2022 - 2025

1. Zadania wynikające z Gminnego Programu realizuje Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej oraz Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Szczegółowe zadania do realizacji w roku obowiązywania Gminnego Programu określa się w corocznym Harmonogramie Działań w następującym brzmieniu:

PROGRAM I HARMONOGRAM REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ

MIASTA WĄBRZEŻNO NA LATA 2022-2025

ROK

Lp.	Cele szczegółowe	Zadania i sposoby realizacji	Wskaźniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadania / Partnerzy zapraszani do współpracy przez Realizatorów w zależności od celu i rodzaju zadania	Termin realizacji
1	2	3	4	5	6
1. Cel ogólny: zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych					
1)	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych	a) Współpraca ze stacjonarnymi placówkami leczenia odwykowego w: Toruniu – Czerniewicach oraz innymi placówkami leczenia uzależnień tj. Katolicki Ruch Antynarkotyczny KARAN b) Współpraca – Grudziądzkie Stowarzyszenie - Specjalistyczna Pomoc Rodzinom „Nadzieja” c) Pomoc psychologiczna w siedzibie Wąbrzeskiego Centrum	- Liczba osób które podjęły stosowne leczenie w placówkach - uczestniczących w innych formach popularyzacji zadania - liczba osób, które skorzystały z porad	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej, a) Specjalistyczna Pomoc Rodzinom „Nadzieja” Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej	2022 - 2025 2022 - 2025

		d) Bezpłatne porady prawnicze w siedzibie Wąbrzeskiego Centrum	• liczba osób, które skorzystały z porad	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej	2022 - 2025
		b) Punkt informacyjno konsultacyjny dla osób nadużywających substancji psychoaktywnych	• liczba konsultacji, • liczba informacji telefonicznych, • liczba osób, które udało się zmotywować do podjęcia leczenia	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej	2022 - 2025
		c) Realizacja projektu Moja Decyzja Moduł I – Interwencja Rodzinna Moduł II – program dla osób mających problemu z nadużywaniem substancji psychoaktywnych bloki tematyczne spotkań psychoedukacyjnych zawartych w Module II - Trening Zachowań Konstruktywnych; Przygotowanie do Programu Dwunastu Kroków; Motywowanie do Terapii; Uczenie umiejętności praktycznych	• Liczba osób które uczestniczyły w programach • (indywidualnych i grupowych); • Liczba osób która ukończyła poszczególne programy	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej	2022 - 2025

2. Cel ogólny: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie					
1)	Pomoc terapeutyczna i prawna dla dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym i problemem narkomanii	a) Współpraca z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Toruniu, oraz innymi specjalistycznymi placówkami udzielającymi pomocy rodzinie	• Liczba udzielonych informacji • Liczba osób która ukończyła program terapii	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej	2022 - 2025
		b) Punkt informacyjno - konsultacyjny dla rodzin c) Bezpłatne dyżury mediatora rodzinnego, psychologa, prawnika d) Współpraca z Fundacją Dies Mei	• liczba porad, • liczba konsultacji, • liczba informacji telefonicznych, • liczba osób, które udało się zmotywować do podjęcia leczenia	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej, MKRPA, Specjalistyczna Pomoc Rodzinom „Nadzieja”	2022 - 2025
		e) Realizacja projektu Moja Decyzja Moduł I – Interwencja Rodzinna Moduł III – program spotkań psychoedukacyjnych dla osób współzależnionych	• Liczba osób które uczestniczyły w programach (indywidualnych i grupowych); • Liczba osób która ukończyła poszczególne programy	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej	2022 - 2025
2	Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii	a) Funkcjonowanie Świetlicy Socjoterapeutycznej;	• Liczba dzieci będących pod opieką świetlicy • Liczba sporządzonych diagnoz indywidualnych	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej - Świetlica Socjoterapeutyczna Stała współpraca z	2022 - 2025

			dzieci i sytuacji rodzinnej, szkolnej, • Liczba powadzonych zajęć socjoterapeutycznych zgodnie z programem przygotowanym dla całej grupy i z diagnozą indywidualną dzieci, • Liczba i kontaktów z rodziną dziecka,	wychowawcami klas, pedagogami szkolnymi i nauczycielami uczącymi dzieci, zwłaszcza tych przedmiotów, które sprawiają dzieciom trudności, MKRPA; pracownikami MOPS, Policja, Kuratorzy.	
		b) Szkolenia i narady dla pracowników placówek udzielających pomocy psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii	• Liczba godzin konsultacji (wg zapotrzebowania)	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej MKRPA, Szkoły Podstawowe i Gimnazjum, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	2022 - 2025
		c) Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym, narkomanii oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych.	• Liczba szkoleń • Liczba kursów • Liczba osób przeszkolonych (wg zapotrzebowania)	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej MKRPA, MOPS,	2022 - 2025

		d) Organizowanie lokalnych porad i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym i narkomanii	• Liczba porad	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej MKRPA, Miejski Zespół interdyscyplinarny	2022 - 2025
3.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	a) Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	• Liczba porad	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej MKRPA, Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2022 - 2025
		b) Funkcjonowanie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego	• Liczba skierowanych wniosków do zespołu • Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego • Liczba odbytych grup roboczych	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej MKRPA, Miejski Zespół Interdyscyplinarny, Straż Miejska, Policja, Sąd	2022 - 2025

3. Cel ogólny: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

1)	Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży	a) Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych oraz w siedzibie WCPTiS programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży • Realizacja projektu Moja Decyzja w tym zawartych programów – „Mój Wybór”, „Komplety Profilaktyczne”, „Można Inaczej”, • Kampania „Dopalacze – Powiedz Stop!” • Kontynuacja kampanii „Przeciw Pijanym Kierowcom” • Inne programy rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	• Liczba osób • Liczba spotkań	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej MKRPA,	2022 - 2025
2)	Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców	• spotkania w szkołach, • kampanie informacyjne • akcje profilaktyczne • inne programy rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów	• Liczba osób • Liczba spotkań (wg zapotrzebowania)	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej Pedagogzy, Straż Miejska, szkoły, Policja, MKRPA	2022 - 2025

		Alkoholowych			
3)	Podjmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia	a) Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych b) Przeprowadzenie szkolenia wraz ze sprawdzeniem dostępności alkoholu osobom niepełnoletnim (zakup kontrolowany – tajemniczy klient)	•Liczba podmiotów	MKRPA, Policja, Straż Miejska	2022 - 2025

4)	Wdrażanie programów profilaktyczno interwencyjnych dla młodzieży upijającej się	a) Kontynuacja programu opracowanego przez PARPA „Nie piję, bo tak” dla młodzieży spożywającej alkohol i upijającej się ma na celu : • wyuczenie świadomego ograniczania ilości spożywanego alkoholu • osłabienie tendencji do podejmowania ryzykownych zachowań alkoholowych generowanych przez grupę • lepsze zrozumienie alkoholowych zachowań otoczenia społecznego • wzmocnienie abstynentów alkoholowych	• Liczba uczestników • Liczba programów	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej	2022 - 2025
----	---	--	--	---	-------------

5)	Inne formy aktywności dla dzieci i młodzieży	a) Półkolonie profilaktyczne- letnie i zimowe b) wolontariat c) zajęcia o różnorodnej tematyce	• Liczba uczestników • Liczba uczestników wypoczynku	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej, MKRPA Partnerzy: MOPS Szkoły, Miejsko-Powiatowa Biblioteka, WDK, Straż Miejska, Policja	2022 - 2025
6)	Edukacja publiczna w zakresie problematyki uzależnień	a) Prowadzenie stałego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie miasta w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, np. we współpracy z MTK, lokalną prasą oraz redagowanie strony internetowej www.wabrzeskiecentrum.pl i www.facebook.pl b) prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień c) Włączanie się w ogólnopolskie kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, nowych substancji psychoaktywnych oraz środków zastępczych,	• Liczba programów • Liczba osób	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej, MKRPA, Dom Pomocy Społecznej, Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna	2022 - 2025

		d) Szkolenie nauczycieli dotyczące problemów alkoholowych, narkomanii, nowych substancji psychoaktywnych oraz środków zastępczych, e) Szkolenia dotyczące szkód wynikających z picia alkoholu, zażywania narkotyków przez kobiety w ciąży, f) Opracowanie ulotek informacyjnych – dostępne formy pomocy na terenie miasta Wąbrzeźno			
7)	Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców	a) Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców można podzielić na trzy grupy działań: - edukacyjne, - resocjalizacyjne wobec kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości. b) Organizowanie lokalnych kampanii, i innych działań edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców (w szkołach nauki jazdy)	• Liczba uczestników programów	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej, MKRPA, Policja, Straż Miejska, Szkoły Nauki Jazdy	2022 - 2025

4. Cel ogólny: Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii

1	a) Współpraca z instytucjami i osobami fizycznymi, służącymi rozwiązywaniu problemów uzależnień i pomocy społecznej	a) współpraca dokonująca się poprzez: - wymianę informacji, - udzielaniu rekomendacji - partnerstwo w różnorodnym działaniu	• Liczba współpracujących, organizacji pozarządowych, • Liczba udzielanych informacji, • Liczba udzielanych rekomendacji,	WCPTiIS, MKRPA, MOPS Partnerzy: - lokalne organizacje pozarządowe, - instytucje lokalne, - osoby fizyczne,	2022 - 2025
	b) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	- przygotowanie i składanie wniosków do sądu	• Liczba złożonych wniosków do sądów	- MKRPA	2022 - 2025
	c) Współpraca – Specjalistyczna Pomoc Rodzinom „Nadzieja” ul. Kościelna 1, Grudziądz	- podpisanie porozumienia	• Liczba wizyt (porady, konsultacje, sesje terapeutyczne), • Liczba osób uczestniczących w innych formach popularyzacji zadania	- Specjalistyczna Pomoc Rodzinom „Nadzieja”	2022 - 2025

	d) Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień, FAS, HIV/AIDS	- prowadzenie lokalnych kampanii - prowadzenie zajęć profilaktycznych	• Liczba zajęć • Liczba osób	- Sanitarno – Epidemiologiczna - WCPTiIS - Szkoły Rodzenia	2022 – 2025
--	--	--	---	--	-------------

IV. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są mieszkańcy Gminy Miasto Wąbrzeźno, w szczególności osoby należące do następujących grup:

- konsumenci alkoholu,
- osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków, nowych substancji psychoaktywnych oraz środków zastępczych,
- rodziny (w tym osoby współuzależnione),
- dzieci i młodzież szkolna
- nauczyciele,
- kursanci ze szkół nauki jazdy,
- rodzice ze Świetlicy Socjoterapeutycznej,
- pracownicy placówek udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii,
- właściciele punktów handlowych i gastronomicznych,
- osoby korzystające z porad psychologa, mediatora rodzinnego oraz prawnika.

V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Członkowie MKRPA opiniują wszelkie czynności wykonywane w ramach zadań Komisji.
2. Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są wynagradzani wg następujących zasad:
 - 1) z tytułu udziału w pracach i posiedzeniach Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 3% zgodnie z ustawą o minimalnym wynagrodzeniu za posiedzenie Komisji;
 - 2) z tytułu udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikację, członkowie MKRPA otrzymują wynagrodzenie wysokości 4%;
 - 3) warunkiem otrzymania wynagrodzenia jest udział w posiedzeniach i pracach MKRPA;
 - 4) nieobecność na posiedzeniu MKRPA stanowi podstawę do niewypłacenia wynagrodzenia.
3. Koszty związane z działaniami komisji określonymi w szczególności z działaniami motywującymi do podjęcia leczenia odwykowego wobec osób nadużywających alkoholu, pokrywane są ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

VI. ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOKÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY MIASTO WĄBRZEŻNO

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.) i art. 12 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.):

Ustala się na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno następującą maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do pożycia poza miejscem sprzedaży:

- zawierających do 4,5 % zawartości alkoholu oraz na piwo – **45 zezwoleń**,
- zawierających powyżej 4,5 % do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – **35 zezwoleń**,
- zawierających powyżej 18 % zawartości alkoholu – **35 zezwoleń**.

Ustala się na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno następującą maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży:

- zawierających do 4,5 % zawartości alkoholu oraz na piwo – **25 zezwoleń**,
- zawierających powyżej 4,5 % do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – **15 zezwoleń**,
- zawierających powyżej 18 % zawartości alkoholu – **15 zezwoleń**.

Ustala się na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży.

Miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży mogą być usytuowane w odległości nie mniejszym niż 30 metrów od: przedszkoli, szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych, obiektów kultu religijnego.

Odległość, o którym mowa wyżej będzie najkrótszą drogą wzdłuż osi ciągów komunikacyjnych dla ruchu pieszych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym, od ogólnodostępnego wejścia do miejsca sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych posiada trwale ogrodzenie , do najbliższego ogólnodostępnego wejścia na jego teren.

VII. ZASADY FINANSOWANIA

Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 są następujące:

- 1) środki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 ujmują się w budżecie Gminy Miasto Wąbrzeźno (Dział 851 Rozdział: 85153, 85154).